

TOLGA KOMMUNE

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Tiltaksstrategier 2020-2020
Vedtatt i formannskap 13.02.2020

- Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter
- Kulturlandskapstiltak
- Forurensningstiltak
- Organisert beitebruk

Lokale hovedutfordringer og fordeling av tilskuddsmidler

Hovedutfordringene for Tolga kommune er å ta vare på, utvikle og forsterke de unike kvalitetene og det særpreget som tilkjennergjør kulturlandskapet i kommunen, og å arbeide målbevisst for en bærekraftig utvikling.

I kommuneplanens samfunnsdel står det blant annet at vi skal ta vare på landskap og kulturminne gjennom aktiv og bærekraftig bruk. Dette må sees i sammenheng med verdensarven «Røros Bergstad og Circumferensen». Tolga kommune skal være av landets beste på landbruk og tilknyttede næringer. Vi skal jobbe videre med «Tolga dyrker måltidet» og arbeide for verdiskaping med vekt på lokal natur og kulturressurs. Videre vil kommunen fortsette å legge til rette for aktivt utmarksbeite, samt forvalte og ta vare på kulturlandskapets særegenhet.

Ved fordeling av tilskuddsmidler har kulturminner hatt en høy prioritet. Vi har rikt med kulturminner i kommunen, og ønsker også videre å motivere til restaurering og bevaring av denne rike kulturarven. Det er stor utvikling innen tekniske løsninger tilknyttet beitebruk, eks Nofence. Dette kan det søkes tilskudd til gjennom ordningen «tilskudd til tiltak i beiteområder». Denne ordningen kan sees i sammenheng med SMIL og vurderes samfinansiert.

Det siste tiåret har de rike beiteressursene i utmarka blitt dokumentert gjennom en omfattende vegetasjonskartlegging ved Skog og landskap. Dette kartgrunnlaget er fortsatt et viktig hjelpemiddel i tiden framover for å kunne styre investeringer og velge satsningsområder for en best mulig utnyttelse av beiteressursene.

Kommunen hadde i 2019 26 aktive setrer, og disse er svært viktige for å opprettholde det levende kulturlandskapet som er et av særpregene til kommunen.

Gjennom den store andelen av økologisk areal i kommunen, og ved generelt godt fokus i hele landbruket vårt, er det mye god utnyttelse av husdyrgjødsel i Tolga kommune. Det er viktig med fortsatt motivering av alle gårdbrukere for en god og miljøvennlig utnyttelse av denne. Derfor er det et ønske om å gi tilskudd til eksterne gjødsellager som ligger i tilknytning til hovedtyngden av den fulldyrka jorda. Dette med bakgrunn i at en da vil kunne frakte gjødsel til eksternt lager på egnede tidspunkt, også med tanke på vegnettet, og enklere spre gjødsel til rett tid i vekstsesongen. Det er svært ønskelig med samarbeidsløsninger.

Vi ønsker fortsatt fokus på lagring og håndtering av rundballer samt avrenning og avfallshåndtering av plast, nett og kasserte rundballer.

Kommunens tiltaksstrategi er utarbeidet etter føringer i Landbruksdirektoratets nasjonale miljøprogram og Fylkesmannens regionale miljøprogram. I tillegg til dette må strategiene sees i sammenheng med kommunale og eventuelt annet lokalt planverk.

Tiltaksstrategiene er utarbeidet i samråd med faglagene i kommunen, og en politisk oppnevnt representant.

Mål og prioriteringer kommunen har for bruken av virkemidlene:

Strategi 2020 - 2023:

Bygninger i kulturlandskapet

- 1) Bygninger på landbrukseiendommer med husdyrproduksjon, hvor bygget har direkte tilknytning til landbruksdriften. Herunder nye seterfjøs – tilskudd inntil kr. 100 000,- (Resterende bygninger- anslagsvis 30 %) (innvendig restaurering ok på aktive setrer)
- 2) Helhetlige gårdstun/setertun, flere hus kan omsøkes samtidig (anslagsvis 25 %).
Våningshus kan vurderes ved særlige tilfeller. Krav om dialog mot Kulturminnefondet.
- 3) Enkeltstående bygninger uten direkte tilknytning til landbruksdrift (anslagsvis 20 %), våningshus ikke inkludert.

Kulturlandskapet

- 1) Rydding av gode beiteområder etter en helhetlig vurdering (Inntil 1000 kr/daa. Evt. inntekter for trevirke skal framgå i regnskap, se tilskuddssatser.
- 2) Rydding av gamle hamnegjerder.

Traserydding og rydding av gamle ferdselsårer.

Prosjekter

Eksempelvis:

- 1) Beitebruksplan
- 2) Organisering av beitebruk
- 3) Forurensning/klima

Forurensning

- 1) Fokus på miljø og klima, avfallshåndtering og krav til husdyrgjødselhåndtering (17 kg tot. N, 75 % spredning i vekstsesongen).
- 2) Opparbeiding av lagringsplasser for rundballer som hindrer forurensning og bedrer det visuelle inntrykket. Gruspute, drenering, oppsamling, beplantning/skjerming.
- 3) Plansilo, betongplate med oppsamlingskum.

- 4) Avskjæringsgrøfter (også ved nydyrking), steinsetting, åpne avløp, reåpning av lukka avløp, utskifting av lukket avløp med min. diameter 15 cm. Samkjøres med grøftetilskuddet.
- 5) Tilskudd til eksterne gjødsellager, – tilskudd inntil kr. 100 000,-

Grov fordeling mellom de ulike kategoriene ovenfor:

30 %	bygninger (kan økes ved få søknader på de andre kategoriene)
10-20 %	prosjekt
30 %	forurensning
10-30 %	kulturlandskapstiltak

Særlige fokusområder de enkelte år:

2020: Forurensning

2021: Kulturlandskap

2022: Bygninger i kulturlandskapet

2023: Prosjekt

Retningslinjer for årlig søknadsbehandling

Frist for innsending av søknadsskjemaer for SMIL er satt til **1. mai** for Tolga kommune.

Krav til søknad:

Søknader skal sendes inn digitalt med innlogging via ID- porten/Altinn.

Informasjon om ordningen og søknaden finnes på Landbruksdirektoratets side:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/spesielle-miljotiltak/om-tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket#hvem--kan-soeke-smil-tilskudd->

Søknaden skal inneholde opplysninger om:

- Formålet med tiltaket
- Beskrivelse av tiltaket
- Kostnadsoverslag
- Finansieringsplan
- Evt. Bilder, tegninger, kart, uttalelser fra fagmyndighet mv.

Tilskuddssatser:

Kulturlandskapstiltak: Inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag. Inntil 70 % for fellestiltak og tiltak som kommer allmennheten til gode.

Forurensningstiltak: Inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.

Planleggings- og tilretteleggingstiltak: Inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag.

Krav til vedtak:

Vedtak om innvilgning av tilskudd skal være begrunnet og inneholde opplysninger om tilskuddsgrunnlag, tilskuddsprosent, tilskudd i kroner, vilkår for utbetaling av tilskudd, arbeidsfrist og evt. andre vilkår. Vedtak om avslag skal være begrunnet.

Det er ikke bestemt faste satser for alle typer tilskudd gjennom SMIL-ordningen, men kommunen har prioritert en bred fordeling av midler.

Utdrag av forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

§ 3 Vilkår for å kunne søke tilskudd:

Tilskudd kan innvilges til foretak der det foregår en tilskuddsberettiget produksjon på landbrukseiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2 og § 3 eller § 4. Det må foreligge tillatelse fra landbrukseiendommens eier til gjennomføring av prosjekt eller tiltak som nevnt i denne forskriftens § 4 og § 5.

Det kan ikke innvilges tilskudd til prosjekt eller tiltak på landbrukseiendommer som eies og drives av stat, fylke eller kommune med mindre tiltaket er et fellestiltak der en eller flere tilskuddsberettigede landbrukseiendommer er med.

Søker må oppfylle vilkår i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging. Det skal føres journal over plantevernmidler som brukes, med opplysninger om navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Søker må videre ha kart over jordbruksarealene foretaket til enhver tid disponerer, samt andre arealer som foretaket disponerer eller som er av betydning for eller som er påvirket av jordbruksdriften. Kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet.

Dersom arealene er leid bort må søker likevel kunne dokumentere at vilkårene i første og tredje ledd er oppfylt.

Det kan settes vilkår for innvilgning av tilskudd til det enkelte prosjekt og tiltak. Frist for gjennomføring av prosjekt etter § 4 og tiltak etter § 5 er 3 år fra hvert tilskudd ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist ved innvilgelsen av søknaden. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.